

Oldřich Burda

NA KØNCI FJORDU

MÁM TALENT
nakladatelství

2024

Hospøda	5
Cestovní hørečka	14
Připravít, ke startu a jedem	24
Za pølárním kruhem	35
Nekønečná cesta	43
Nøvá parta	63
Kønečně na ryby	72
Vítr	98
Návštěva	114
Dø akce	125
Špatná předpøvěď	149
Øbvinění	161
Překvapení na møři	178
Dobrødružství	190
Nehøda	204
Pøslední den na rybách	211
Cesta dømů	228
Domøve líbezný, rodičové drazí	244

Hospøda

Boj je předlouhý a vyčerpávající, síla ubývá, ale je třeba vytrvat. Po hodinovém zápasu se konečně objevuje hladké, chladnokrevné tělo. Ještě není vyhráno! Placák několikrát zmizí v hlubinách, než se definitivně odevzdá člověku. Halibut, dva metry třicet! Na zpěněných vlnách, za deště a větru tančí osamocená bílá loďka.

Norsko, země zaslíbená, hojností ryb oplývající. Čím dál více suchozemských rybářů míří právě tam. Neexistuje přijet bez úlovku. Zima a chlad jsou jen drobné překážky, které mnohonásobně vykompenzují nádherné trofeje. Za polárním kruhem jsou ryby pod metr výjimkou. Na jaře k severským fjordům najíždějí obrovská hejna. Během pár týdnů splní instinktem nastavenou povinnost a vrátí se zpět do oceánu. V případě, že jim do cesty nevstoupí lovci. Zmatené a vyhladovělé ryby skočí prakticky na jakoukoli návnadu. Pokud se povede najet nad hejno, prožije osazenstvo lodi neskutečné žně. Lodivod na moři musí být pozorný a bedlivě sledovat echolot i signály na vodě.

Takhle nějak líčil severský ráj. Mně, rybáři, co chodí na Berounku a chytil maximálně štika do metru a sumce osm centimetrů nad tuto magickou hranici. Prý pojed', ať to zažiješ. Uvidíš, jak tě mořská rybařina chytne. Budeš nakonec chtít jezdit třikrát do roka! Pojď ve čtvrtek na pivo a všechno detailně probereme.

Do hospody chodím stejně často jako na hřbitov. Suma summarum, třikrát do roka a pokaždé je to svátek. Ne že bych měl přítelkyni satorii, držící mě zkrátka. Jen mě tam nic netáhne. Raději trávím volný čas pro mě lepším způsobem. Třeba právě na rybách. U vody prosedím hodiny a hodiny. Jako moji vrstevníci u piva. Neholduju mu a navíc hospodská témata se po krátkých intervalech opakují dokola několikrát za večer. Dříve nálevna byla studnicí informací a burzou řemesel. V době televize a internetu je na vedlejší koleji, ale stále má početný fanklub. V zemi mistrů světa ve spotřebě zlatavého nápoje jsem bílá vrána s černou ovčí dohromady.

Po několika dnech mě přeci jen přesvědčil. Kamarád Miloš. Známe se od dětství. Do vsi, kde nějakých sedm let bydlím, jsem jezdil k babičce na prázdniny. Žije dokonce ve stejné ulici. Samozřejmě mě nedostal na žlutou břechku a hospodské tlachy, ale na ryby. Jeden z jeho známých se vrátil před týdnem z Norska. Už jsem snad stokrát slyšel, že se ve fjordech dají nachytat exkluzivní kousky. Navíc si člověk může zamražené filety v omezeném množství přivést domů. Rozdíl mezi koupěnou a chycenou rybou je na talíři prý nebetyčný! Co na mražené rybě může být jiné? Snad jediné pocit, že jsem ji ulovil sám. Rybáři jsou ještě větší lháři než politici nebo pojišťováci.

Z přemýšlení mě vykopl neutuchající zvuk zvonku. Míla! Jak je jeho dobrým zvykem, opřel se o tlačítko s naší jmenovkou a neodstoupí, dokud neotevřu dveře. Přítelkyně není doma, a tak musím zareagovat osobně. Letím ke dveřím rychlostí vystřeleného projektilu. Nejraději bych ho zasáhl, ale vrátka jsou proklaté daleko. V okamžiku, kdy moje hlava vylítla ven, rachot ustal.

„Nazdar chalupníku! Tak pojď, jazyk už táhnu za sebou,“ hlaholil Miloš.

„Já nohy, ještě je mám v obýváku, ale ruce tě budou za chvíli držet pod krkem. Nemáš hasičskou uniformu, a i kdyby, tady nehoří!!! Jako ty umělo přijít už jen gestapo,“ křičím na něho.

Vyměnili jsme si další zdvořilostní fráze a zamířili k neda-
lekému malému pivovaru, který před rokem v naší vsi vyrostl. Miloš mě cestou ujišťoval, že budu mrkat. Jeho známý bere pár kousků na ochutnání. Takové ryby jsem prý na jazyku ještě neměl. Charakterizoval ten pocit jako nebe v hubě! Kasal se dokola, jako by do Norska jezdil pravidelně, přitom má všechno z vyprávění. Umí skvěle tlumočit cizí nadšení a důkladně ho vstřebat. Mohu mu jen závidět.

V pivovaru budou mít určitě radost! Jistě v menu mají hned několik rybích specialit. Od pstruha přes neježděného pangase až po na antibioticích vyrostlého růžovoučkého lososa. A nějaký strejda jim tam přinese ke konzumaci vlastní pečenou rybu! Ještě že by si přinesl svého lahváče z Alberta? Určitě vyjde laciněji. To by pak mohli mít místo číšníků vrátne a hostům by účtovali jen vodné, stočné, elektriku a teplo za hodiny, které prosedí s vlastní ňamkou.

„Miloši, tvé nadšení není jen tak! Co tě na ten sever tak táhne?“ ptám se natěšeného kamaráda.

„No, přeci ryby. To musí být mega zážitek,“ odpovídá nepřesvědčivě.

„Neznáme se jeden den. Nekecej! Už měsíc nemluvíš o ničem jiném,“ dotírám.

„No dobře, byl jsem u kartářky,“ odpovídá se sklopeným zrakem.

„A jak to souvisí?“ divím se.

„Řekla mi, že pojedu brzy na dalekou cestu a změní se mi život. Prý konečně potkám tu pravou,“ vydechl.

„V ledovém království, kde sobi dávají dobrou noc?“ divím se.

„No proč ne?“ nedá se.

Miloš je už rok bez přítelkyně a před tím měl vždy jen nedlouhé vztahy. Nikdy se žádnou nebydlel. Nedokázal se vzdát luxusu a služeb mama hotelu. Cesta by mu pomohla i bez kartárky a ženskou bych mu přál. Alespoň by se trochu uklidnil.

„A ty věříš kartárkám?“ ptám se podezřívavě.

„Moc ne, ale co kdyby náhodou,“ odpovídá.

„No dobře, ale proč tak dotíráš na mě, tak jed' jen s partou,“ navrhuji.

„Jsi rybář, určitě si to užiješ. Navíc řekla, že se mnou pojede kamarád, který umí skvěle cizí řeč a pomůže mi,“ přiznává.

„Já se ale zamilovat nemíním. Jsem celkem spokojený. Osobně si myslím, že v norské přírodě a na moři moc ženských nepotkáme,“ usmívám se.

„Spokojený? Aby ses nedivil!“ říká prorocky.

Že jsem se nechal ukecat! To mě čeká večer. Kvůli virtuální ženský mám poslouchat kecy chlápků, co se budou rozplývat nad tím, jak je mořská rybařina úžasná. Bušení železem do dna ve stometrové hloubce. Občas půlkilové i těžší závaží vyrumpálovat multiplikátorem a desetimetrovou kličkou nahoru. Překontrolovat prázdný trojhák a znovu žbluňk, do hlubiny. Obrovský vzrůso! Ještě když vezmu všudy přítomnou příšernou zimu, déšť, sníh a vítr. Snad ty tlachy nějak přežiju.

Dorazili jsme na místo. Od velkého stolu stálých hostů nás už na dálku všichni zdraví. Přišli jsme mezi posledními. Měl jsem pocit, že někteří jedinci tu sedí několik let bez přestávky. Znam od pohledu asi polovinu z deseti přítomných. Sedám si pro jistotu vedle Miloše, abych měl případně s kým konverzovat. Raději ale budu naslouchat. Pokud bude čemu a komu.

Číšník evidentně patřil do okruhu blízkých přátel štamgas-tů. Před každým bylo kvasnicové pivo a jako doplněk na stole

ležely dvě mísy s rybími kousky, které pivovarský jídelní lístek nenabízel. Vzhledem k tomu, že obsluhující nám přinesl pivo a bez ptaní si také nabídl, opravdu nikomu v pivovaru nevadila vlastní donáška. Soudě podle uznané grimasy, ryba chutnala.

Norskem zběhlý známý se jmenuje Petr. Připomínal strýce Pepina z Hrabalových knížek. Byl jediný, kdo mluvil. Ale tak, že mu každé slovo rozuměli nejen přítomní u stolu, ale i ostatní hosté pivovaru. A že se jich tam vejdou dvě stovky! Všichni spolustolovníci Petrovi viseli na rtech. Ve svém monologu líčil dopodrobna každý detail v těch nejrůžovějších barvách.

„Já vás už notnou chvíli poslouchám, ale asi jsem byl jinde než vy. I když taky v Norsku u Aure,“ ozval se od vedlejšího stolu jakýsi pochybovač.

„Tam je to taky super,“ skočil mu do řeči Petr.

„Nic z toho, co říkáte, u mě neproběhlo. Byli jsme na sedm dnů, z toho čtyři foukalo tak, že jsme vůbec nemohli na moře, a další tři, kdy se vítr utišil, nebraly. Úplně vyhozený peníze!“ shodil v pár vteřinách všechno, co Petr řekl.

„Musíte víc na sever. Občas taky foukne, ale když má člověk dost odvahy, tak se dá chytat až do deseti metrů za vteřinu. Do patnácti už musíte najít klidné místo ve fjordu, ale chce to pomalu a opatrně. My nakonec chytali pěkné kusy i ze břehu,“ nedal se zviklat vyprávěč.

„Jste blázni! Patnáct metrů je víchř jako prase!“ kroutí hlavou pochybovač.

„Trochu adrenalin, ale dá se,“ opáčil s úsměvem Petr.

„Závaží vůbec nedopadne na dno a ze břehu jsem chytil jen pár čudel. A to jsem tam stepoval několik hodin. Ryby jsme nakonec museli nakupovat v Remě. Taková hrozná potupa!“ přiznal smutně.

„Musíte za polární kruh! Od Lofot výš,“ znovu ho poučil Petr.

„Mě už na sever nikdo nedostane ani párem volů! I kdyby mně platili. Co chytну tam, ulovím i na Berounce,“ prohlásil pochybovač a otočil se zpět ke svému pivu.

Petr se věnoval opět nám. Na mořském rybolovu byl letos už po třicáté v životě! Nikdy prý nepříjel s prázdnou. Barvitě popisoval, jak hledají hejna pod hladinou ledového moře. Svě vyprávění dokládá fotodokumentací. Ryby, které jsme obdivovali na fotografiích s pózujícími rybáři, byly nevídané. Petr byl výborný vypravěč. S každým dalším pivem lepší a lepší. Uměl na sebe strhnout pozornost a také ji udržet.

Byl jsem jeho už po prvním püllitru. Ze začátku jsem si držel odstup a pochyboval. Obzvlášť když vím, jak rybáři lžou. Pokud mluví o kapitálním úlovku, dá se uvedená míra dělit dvěma. Ani tak se mnohdy nepřibližuje pravdě. Fotografie nic neznamená. Všichni se fotíme tak, aby krasavice vypadala co největší. Musí se hodně natáhnout ruce. Pak vypadá i půlmetrový kus jako obr.

Pokud rybář řekne, kde chytil úlovek, se kterým jste ho potkali na cestě od řeky, tak na ono tutové místo nechodte hned ze dvou důvodů. Ta jím ulovená ryba už tam není, navíc ji stoprocentně zapráhl úplně jinde. Vám to tak bude povídat!

Z Petra jsem měl jiný pocit. Možná díky mořské rybařině, která je odlišná od té, co provozujeme na mrtvých řekách u nás suchozemců, kde se o pár ryb přetahují desítky rybářů. Moře vychytat nejde jako Berouunku nebo rybník. Někteří z mých kamarádů si norské chytání také už zkusili, ale nikdo z nich mě nepřesvědčil. Viděl jsem i autentická videa, ale nechytla mě. Petr byl jiná liga!

Z domova jsem byl najedený, ale po druhém pivu i já otestoval smaženou tresku, která ještě před týdnem plavala kdesi za polárním kruhem. Očekával jsem stejný vjem jako u klasického filé, které si občas s přítelkyní koupíme. Musím přiznat, že mě

jemnost Petrovy ryby zaskočila. Šťavnatější, křehčí a skutečně lahodnější. Přemýšlel jsem, jestli v tom není nějaký fígl. Nechat déle naložené maso, použít nějakou tajnou směs koření, nebo jinou netradiční proceduru? Ne! Prostě jen upečená ryba, ale neskutečně dobrá. K vylepšení chuti stál na stole citronový pepř ve skleničce s modrým víčkem. Export z Norska. Musím se přiznat, že jsem o něm slyšel poprvé v životě. Nejsem žádný velký kuchař ani gurmán, a tak není divu.

V mé lehce podnapilé hlavě začaly klíčit otázky i zájem o mořskou rybařinu. Na základě zaujatého vyprávění, se na moři dá provozovat přívlač stejně jako na řekách. To je můj nejoblíbenější styl. Nástražní rybka z plechu, umělé hmoty nebo gumy se nahodí co možná nejdál do vody. Následně se přitahuje, tím rybář napodobuje pohyb opravdové ryby. Poté při větší či menší troše štěstí po ní skočí velká nebo ještě větší dravá ryba.

Čím déle jsem seděl a poslouchal, tím více se mi chtělo do Norska. Ano. Prvotní chlad se v mé hlavě proměnil z mírné skepse přes neskonale zájem až v nadšení. Po třech hodinách a třetím pivu jsem věc viděl jasně. Musím jet na ryby do Norska! Přítelkyně jezdí dvakrát do roka na nějaké dámské cvičební pobyty. Jednou můžu jet někam i já.

Hovor u stolu neustával. Naopak, všichni mluvili přes sebe, zatímco já jsem se zadumal, abych vymyslel, jak se do ráje na ryby dostat. Bylo by potřeba dát dohromady partu, vymyslet trasu, objednat, zvolit ideální místo a podobně. Nebo se prostě přidat k již existující skupině, pokud bude nějaké místo. Počkal jsem na vhodný okamžik a začal se Petra ptát.

„Myslím, že bych se do toho ráje, jak ho líčíš, rád podíval. Nevěděl bys případně, jestli by nějaká parta neměla volno, třeba pro příští rok?“ zeptal jsem se.

„No, jestli vážně chceš, tak za měsíc jedeme na další misi. Ještě nám chybějí dva do osmi, aby se auto zaplnilo a cena byla co nejnižší,“ překvapil mě odpovědí.

To byla rychlost. Nejen od Petra. Než jsem se nadechl, abych opatrně a diplomaticky odpověděl, skočil nám do hovoru Miloš.

„Tak ty dva už máš. Nikoho nesháněj. Já to nějak udělám a tady Ota má pohyblivou pracovní dobu, ten si volno hravě zařídí,“ podíval se na mě významně a já se jen zmohl na pokrčení ramen.

Ponořil jsem obličej do svého piva a měl o čem přemýšlet. Za měsíc! To je fofr. Dali jsme si na to ruku a panáka. Smlouva zpečetěna! Krok do neznáma. Za polárním kruhem jsem nikdy nebyl. Jako kluk jsem sice snil o ledových pláních, ale nenapadlo mi, že bych měl někdy příležitost cestu uskutečnit. Nebyla zřejmě odvahy, ti správní kamarádi ani partnerky. Předešlé přítelkyně raději do tepla, tak jsem poznával státy omývané Středozemním mořem. Současná slečna má také ráda teplo a poslední dobou jezdí raději sama cvičit s partou holek. Na společné dovolené jsme nebyli už dva roky a nějak nám to nevadilo. Ona odletí a já trávím celý ten šťastný čas u řeky. Po sedmiletém vztahu jsme jako dvacetileté manželství. A to jsem si ji ještě nevzal.

Jen jezdím po nemocnicích a ladím laboratorní přístroje, aby ukazovaly přesně, co mají. Pak vydám revizní zprávu a jedu dál. Nemůžu si stěžovat, že necestuji. Tolik co já nenajel za jediný rok ani Emil Holub. Moje stará Honda má nakrouceno víc než Tatra Zikmunda a Hanzelky. Na deset dní vypadnout můžu. Budu muset asi mrsknout pár přesčasů, abych stihl v termínu vyladit všechny aparáty v republice, co jim končí revize. Ještě přesvědčit svou divokou Kateřinu. Před podobnou výzvou jsem ji doposud nepostavil. Divila se mi, že neřvu nadšením, když

chce jet na dovolenou beze mě. Je tu čas, aby i ona poznala mé pocity. Třeba nakonec změni názor, ubere se cvičením a bude se víc věnovat našemu vztahu.

Cestovní horečka

Balím kufry. Úplně mě v tom nechala! Dříve mě ob-skakovala, ptala se, jestli nepotřebuju to či ono. Dělá uraženou a přitom se vnitřně raduje, že vypadnu a bude chvíli sama. Její pocity po těch sedmi letech už dokážu vyčíst z tváře. Stačí, aby se na mě podívala, a vím, kolik uhodilo. S holkama na vínko, do kina, na diskošku. Nikdo ji nebude buzerovat, proč přišla ve čtyři, když slíbila půlnoc, a tak dále. Náš vztah se pomalu a plíživě dostal do krize. I já si rád od-dychnu. Její uraženost na mě působí jako povinný folklór, aby se neřeklo.

„Nevidělas můj šedivý rolák? Nemůžu ho najít,“ vyslal jsem otázku k ledové královně.

„Ten jsem vyhodila. Měl jsi v něm díru. Vezmi si něco jiného, nebo si sjed' koupit nový,“ řekla zcela netečně.

Kam se poděla ta moje starostlivá kočička. Ještě před pár lety nám oběma s láskou balila k moři. Nemusel jsem na nic sáhnout. Ještě v letadle jsem neměl ani tušení, jestli mám plavky nebo kartáček na zuby. Měl jsem naprosto všechno. Především lásku. Ta mi dnes zoufale chybí.

Beru klíčky od auta a jednu sehnat rolák, abych na severu ne-umrznu. Alespoň dokoupím ještě pár dalších drobností, které budu potřebovat. Taký je vždycky kupovala ona. Pomalu se vysoukala z nákupů různých věcí nezbytných pro domácnost.

Neustále na něco zapomíná. Až mi dojde trpělivost a toaleták, mýdlo, pastu, brambory a jiné nezbytnosti koupím.

Hurá, vše nakoupeno! Nejdůležitější je rybařina. Návnadám, které mám v kufru, příliš nerozumím, ale všichni ostatní jsou zkušení bardi, určitě poradí. S Milošem jsme ladili každý detail. Voláme si i několikrát denně. Těžké pilkry na hlubinné chytání jsme si společně vyráběli.

Má pěknou dílnu a já našel ze stavby ještě pár roksorů, které jsme nařezali na patnácticentimetrové kousky. Svářečkou jsme navařili matky jako oka na uvázání rybářské šňůry a trojháku. Aby byla iluze dokonalá, dohledali jsme oba doma různé zbytky barev na železo a z kusů ocele vytvořili neodolatelné ryby. Jsem výtvarník k pohledání, na základní škole jsem měl trojku, ale Miloš tvrdil, že sto metrů pod hladinou nám je nikdo známkovat nebude. Ve vodě se srovná, jestli má návnada jedno oko menší než to druhé. Možná, že i rybí oko umí šilhat. Prý jde hlavně o pohyb a o štěstí.

Do Norska jezdí rybáři mimo jiné rádně popít. Po lovu se následně kuchá a filetuje. Když se nachytá, je to prý pěkná raubířina. Úspěch je potřeba zapít! Některé otrlé party si sebou vozí i sud s pípou. Nebylo by to asi nic divného, kdyby v Norsku nepanovala přísná prohibice! Našinec má povoleno dovést si pouze čtyři piva a litr kořalky na týden. Může také lahev vína, ale v tom případě se musí vzdát piva anebo kořalky. I přes vysoké pokuty na celnicích prakticky všichni riskují.

Každý v partě sebou veze tři velké kartony piva a dvě lahve rumu. I Miloš! Jak můžou jejich játra takový útok vydržet? Pojímám podezření, že budou celý týden v bezvědomí a na moře se nedostaneme. V instrukcích k odjezdu stálo, ať nikdo nemá víc, abychom se vešli do auta. Možná někdo bude muset zůstat doma!

Mě popíjení nechává v naprostém klidu. Dal jsem svůj limit k dispozici ostatním. Beru pouze placatku slivovice do kapsy na zahřátí. Myslím, že mi v den odjezdu ještě tak půlka zbyde. Pokud její obsah nedám také do placu. Při seznámení v hospodě jsem překročil normu tak na půl roku a bylo mi nedobře.

Do polystyrénových beden, kam později vyskládáme filety, ukládám jídlo. Každý má mít jen co sám sní. Některé party s sebou vozí kuchaře, který se o všechny stará. Jak se přijede z vody, jde vařit. Ostatní zpracují ryby i pro něho. Je potřeba počítat i s tím, že občas budeme jíst také to, co chytíme. Péct a smažit může, kdo chce a třeba i pro všechny.

Nabalil jsem šest hotových jídel, párky, sušenky, salám na svačiny a trochu zeleniny. Nejbližší prodejna od našeho ubytování bude třicet kilometrů! Bereme s sebou na celý týden i chleba. Ten se po příjezdu zamrazí a odebírat se bude dle potřeby. Takovou dálku po ránu nikdo pro čerstvé pečivo jezdit nebude. Jsme přeci na rybách!

Další problém nastane s pašováním ryb. Máme připravené dvě bedny. Každý z nás! Do jedné se dá poskládat i dvacet kilo filetů. Problém je, že povolený limit je pouze patnáct. To jsem zvědav, kdo případně celníkům vysvětlí, že máme dvojnásobek. Norsko sice funguje na principu Schengenské dohody, ale celníci mohou překontrolovat kohokoli, kdekoli na cestě. Na internetu jsem se dočetl, že rybáři z Čech nejednou platili pokuty jak za alkohol, tak za ryby. A není to rozhodně málo. V přepočtu desítky tisíc našich korun.

Místo piva bych si raději vzal svoje potápěčské nádobíčko. Bylo by fajn ponořit se mezi hejno ryb a sledovat je v jejich přirozeném prostředí. Ve studené vodě už jsem se mnohokrát potápěl, ale v Norsku ještě nikdy. Škoda, nevešli bychom se. Bedny na ryby jsou přednější.

U našeho domu se rozburácel zvonek a neutuchal. Takhle zvoní jedině Miloš!

„Běž si ho vyřídít a udělej něco s tím zvonkem, tohle poslouchat dál nehodlám! Ten pitomec se o to vždycky opře!“ okřikla mě Kateřina.

„No jo, tak mu to vysvětlí sama,“ odpověděl jsem stejným tónem a vyběhl ven.

„Oto, průšvih!“ zařval na mě Miloš od vrátek, než jsem stačil jakkoli zareagovat, a pokračoval: „Nemáme auto! Ti rybáři, co s ním jeli před námi, na hranicích bourali. Prý nic vážného. Řidič si schrupnul, ale auták má v háji obě nápravy. Oprava bude trvat tak týden. Zítra nevyjedeme!“ řekl zděšeně.

Vedle mě najednou stála Kateřina a v její tváři jako bych četl zklamání. Co to sakra má znamenat? Nevyznám se v tom, co slyším a vidím. Branné cvičení skončilo ještě dřív, než začalo? Pohádka nebude?

„Jako že nikam nejedeme? Nebo čekáme, až se auták opraví? Nemám zase tolik dovolené,“ ptám se a Kateřina stále mlčky stojí vedle mě.

„Je to zlé, ale zase bych nepanikařil. Musíme sehnat něco jiného! Devítimístnou dodávku, nebo i něco většího, ale do tří a půl tuny! Všichni máme jen béčkové řidičáky. Petr obvolal už několik půjčoven, ale všechno mají v terénu,“ říká jedním dechem.

„A co já s tím?“ není mi jasné.

„Napadlo mě, že by něco takového mohlo být ve vaší firmě. Kdybychom měli trochu štěstí,“ podsunul mi svoji myšlenku.

„Nevím, ale samozřejmě se zeptám. Dej mi pár minut a já pak k tobě zaskočím,“ ubezpečil jsem ho.

S Kateřinou jsme šli mlčky dovnitř. Chvilku jsem ji nenápadně pozoroval, abych se pokusil rozluštit, co má za lubem.

Asi má program, do kterého se nehodím. Nějaké překvapení? Poslední dobou jsme se hádali o barvě naší nové pergoly. Já chci, aby zůstala přírodní, a ona by z ní naopak udělala nějaký řecký paskvil v bledě modré a bílé, doplněné škeblemi a dalšími mořskými nesmysly. Zřejmě se těší, že až odjedu, nápad zrealizuje za mými zády. Neudělá něco podobného poprvé. Byly to většinou prkotiny, kde jí stačila moje dvoudenní služební cesta. Ale co, pro mě za mě, ať si pergolu namaluje třeba na růžovo. Co udělala, byť přes můj odpor, vždy dopadlo obstojně. Nechám to plavat.

Volám našemu garážmistrovi. Vzal telefon až na nějaký desátý pokus.

„Potřeboval bych zítra půjčit devítku Transita. Na čtrnáct dní. Problém je, že nemám žádný papír od šéfa. Potřeboval bych ho soukromě do Norska. Myslíš, že by se to dalo nějak zařídit?“ vychrlil jsem v několika vteřinách.

„Jistě, v pohodě, chceš modrýho, růžovýho, nebo ve zlatě?“ odpověděl zcela vážně.

„My máme transita ve zlatě?“ naivně se podivuji.

„Nemáme, ale když mi slíbíš, že mi z Norska přivezeš stádo živých brontosaurů, tak ti ho seženu,“ odmlčel se.

„Co je to za blbost?“ bezelstně se ptám.

„No právě! Blbost jako trám. Máme tu dva, ale jsou dlouhodobě v terénu. Navíc, kdybych ti nějaké auták na černo půjčil, tak letíme oba na minutu, a ještě nás to bude stát majlant. Si ses musel zbláznit?“ zapochyboval garážmistr.

„Ale ne, měl jsem jet s partou na severský rybolov, ale včera auto, co jsme měli objednané, někdo na hranicích naboural. Půjdu na Berounku. Měl jsem pocit, že ti musím zavolat, pro čisté svědomí. Tak se měj,“ rozloučil jsem se.

Kateřina se celou dobu pohybovala v kuchyni a všechno slyšela. Chvilku kolem mě poletovala, jako družice, než se odvážila

trochu rýpnout do bolavého. Seděl jsem u stolu a přemýšlel, jestli mám začít vybalovat, nebo ji pozvat na večeři. Bylo mi všelijak. Do Norska jsem se neuvěřitelně těšil. Holt zase smůla! Poslední dobou je jí nějak příliš.

„Tak to vypadá, že přijdeš o výlet a dost možná i o peníze,“ promluvila konečně.

„Nech toho, dost mě to bolí,“ reaguji.

„Vidím, ale možná mám nápad,“ prohodila tajemně.

„Víš snad o nějakém autě?“ ptám se.

„Možná. Jedna kamarádka má za manžela majitele autopůjčovny v Plzni. Byla by to náhoda, ale můžu jí zkusit zavolat,“ dodala.

Mohl bych vyvolat hádku, jako že se mě chce zbavit, čeká, až vypadnu, aby měla volno a mohla si užívat. V rozpoložení, které právě prožívám, bývá velmi blízko ke způsobení nějaké nevratné blbosti, které pak člověk dlouho lituje. Navzdory své frustraci a bojovné náladě jsem se udržel a zareagoval s chladnou hlavou.

„Tak ti nevím, jestli se mi ještě někam chce. Asi bych raději letěl někam s tebou. Už jsme nebyli nikde dva roky. Jezdíš sama a já dřepím u řeky,“ povzdechl jsem.

„Ale no tak! Hlavu vzhůru!“ snaží se mě nahodit do života.

„Víš co? Tak jo. Třeba to klapne, i když moc nevěřím,“ požádal jsem.

„Když bys byl doma, tak bychom mohli naplánovat třeba společný víkend,“ otočila kurz, vzala telefon a odešla vyřídit hovor do vedlejšího pokoje.

Svou poznámkou o společném víkendu mě překvapila. Několikrát jsem to naznačoval, ale nikdy nebyl čas. Většinou má nějaké cvičení, nebo já mám poslední dva dny v týdnu narušené prací. Spíš ale nebyla vůle. Poslední dobou z obou stran.

Potěšilo mě, že se možná blýská na časy. Chvilku jsem o nás ještě přemýšlel, než se vrátila z pokoje.

„Máte kliku. Dnes prý přivezl nový kus. Dokonce už je na značkách. Ještě je potřeba vyřídit pár papírů zítra dopoledne a můžete jet. Bude účtovat dva tisíce čtyři sta korun za den. Dá navíc tři dny zdarma a neúčtuje kilometry,“ vyslovila zprávu dne.

Vyskočil jsem ze židle, objal ji, políbil, rozcuchal a vyběhl za Milošem, abych mu zvěstoval radostnou novinu. Srazili jsme se už v jeho vrátkách. Běžel mi naproti.

„Mám fungl novou dodávku! Katka to zařídila. Je objednaná a bude zítra v poledne k dispozici,“ štěl jsem radostně.

„Hele, všechno je jinak, Petr sehnal nějakého svého kamaráda a on má přesně devítku, co potřebujeme. Akorát ji přivezl ze servisu. Čipovali mu motor, tak poletí jako drak. Chce za to akorát jet s námi,“ prohlásil Miloš.

Právě se mi zatmělo před očima. Já blázen se snažím a na konec marně?

„Cože? Mám zavolat zpátky a říct pardon, my jsme si to rozmysleli? Tak víš co? Jedťte v osmi! Já zůstávám doma!“ neubránil jsem se křiku.

„Co blbneš, oni to pochopí. Takové věci se normálně stávají. Žádná záloha zaplacená není, tak o nic nejde, ne?“ bezelstně řekl zaskočený Miloš.

„Neděje? Akorát jsem ze sebe udělal blbce! Volám, že naléhavě potřebuju auťák, a když mi ze známosti vykouzlí novou dodávku, tak řeknu, ať si ji nechají, protože už zase nechci. Zůstávám doma! Nikam nejedu! V devíti se mačkat přes tři tisíce kilometrů nehodlám,“ prohlásil jsem a hrdě zamířil k domovu.

„Jsi magor? Vždyť to máš zaplacené!“ volal za mnou Miloš.

„Kašlu na to,“ odpovídám na dálku a mizím ve vrátkách.

Přecházím k domovním dveřím tak razantně, že mám pocit, jako by pode mnou praskala zámková dlažba. Při odemykání jsem div nezlomil klíč. Boty odkopávám do botníku a vcházím do obývacího pokoje. Kateřina sedí na křesle a telefonuje. Zase! Umí ta ženská taky něco jiného? Chtěl jsem si postěžovat, pozvat ji na výlet a ona telefonuje!

Chvilí poslouchám, a pak mi dochází, že mluvím s Milošem. Ten se nezdá! Taková rychlost. Alespoň všechno vysvětlí mé drahé polovici za mě a nemusím se s ní pouštět do křížku. Po asi pěti minutách pokládá telefon a jen na mě zírá. Několik dlouhých vteřin proběhlo, než konečně promluvila.

„Prý nikam nejedeš. Miloš je z tebe trochu mimo,“ řekla tajuplně.

„Jeho věc. Já se nebudu tláčit v devíti na non stop dvoudenní cestě. Něco jim člověk zařídí, oni to znegují a ani se nad tím nezamyslí. Budeme muset nové auto zrušit. Zmínil se?“ zeptal jsem se.

„No a co? Mluví z tebe uražená ješitnost. Tak půjčení dodávky zase odvoláme,“ překvapivě v klidu dodala.

„Nikam nejedu! Nepojedeme raději někam spolu?“ zkusil jsem nadhodit.

„Pokud vím, tak si se do Norska těšil jako malej kluk a teď chceš couvnout? Kvůli takový malichernosti? Nevidím rozdíl, jestli vás pojede osm nebo devět. Budete tam namačkaný jako sardinky tak jako tak,“ vmetla mi do tváře tvrdou pravdu.

„No právě. Nějak mi to asi dřív nedocházelo. Do Chorvatska jsme jeli dvanáct hodin a bylo to až až. Teď je to víc než trojnásobek!“ pokusil jsem se ještě opakovat.

„Nech toho, nic ti před tím nevadilo. Já bych takhle narychlo nedostala dovolenou. A o víkendu, co budete pryč, jsem chtěla s holkama na cvičení. Jed' si splnit sen. Spolu můžeme někam v létě. Já se po něčem podívám a vyberu,“ dodala smířlivě.

Chvilí jsem na ni koukal jako marťan. Takhle v klidu už jsme dlouho neprobírali snad ani nákup pečiva. Jen trochu pochybuji, jestli mi opravdu přeje splněný sen, anebo si chce ode mě odpočinout a naplánovat svůj program bez mých poznámek. Oba se umíme pěkně vyhecovat. Asi bych ji měl poslechnout, ať už je to jak chce.

„Tak dobrá, pojedu. Zase, když už jsem do toho ty peníze dal, byla by škoda o ně přijít a ty ryby jsou fakt skvělé,“ uznávám.

„Já odvolám auto a ty zaskoč za Milošem. Bude rád. Myslím, že je z tebe pořád na prášky, i když je taky pěkně poděs,“ přisadila si.

Velmi neochotně jsem se zase obul a vyšel na zahradu. Chvilí jsem se ještě rozhlížel a rovnal myšlenky, jak začít a hlavně jak celou trapnou situaci vyřešit. Miloš je naštěstí splachovací, ale mně z toho nějak není dobře. Jsem ale rád, že je Kateřina tak nad věcí a auták vyřeší. Čekal jsem od ní mnohem bouřlivější reakci. Miloš byl asi dost přesvědčivý.

Stojím před jeho brankou, opřený o zvonek. Dávám mu třicet vteřin. Bývá proklatě rychlý. Dveře se rozletěly už po patnácti.

„Co je, proč zvoníš jako šílenec?“ ptá se bezelstně.

„Nic, já jen aby si věděl, jaký to je, když se někdo opře o zvonek a neví, co se děje na druhé straně drátu,“ oplácím laskavost.

„No jo, pořád. Už jsi vychladnul?“ ptá se.

„Když si to tak pěkně s Kátou domluvil. Jste na mě dva, ani ona nechce, abych zůstal doma,“ přiznávám.

„To je překvapení! Tentokrát má ale recht. Takový štěstí, že nás vezme někdo zkušený do Norska a pan hrdý by zůstal doma! Hodil by za hlavu sen i těžce vydělané peníze,“ podivuje se.

„Jsem zvědav, jestli se do toho auta v devíti vůbec vejdem. Když uvážím, co máme bágů a krámů, zdá se mi to jako sci-fi,“ pochybuji.

„Buď bez obav. Určitě vědí, co dělají. Jsou to staří mořští vlci,“ je přesvědčený Miloš.

„Jen aby, snad ten zájezd dopadne dobře. Začínám mít divné pocity. Hned na začátku takový znamení nepřináší štěstí,“ znovu pochybuji.

„Nesejčku! Dobrodružství musíš zažít. Máme každou maličkost, kterou potřebujeme. Všechno bude v pohodě. Nenech se zbytečně ovlivnit jarní skepsí. Ještě mi budeš děkovat, že jsem to takhle zařídil,“ masíruje mě Miloš.

Mávli jsme si na pozdrav a v dobrém se rozešli. Odjíždíme za dva dny. Rybařinu mám kompletně zabalenou. Prut s navijákem a asi třemi sty metry speciální šňůry na mořské chytání mám půjčené. Kamarád, který si tohle nádobíčko pořídil, má už norskou misi za sebou. Znovu plánuje jet až na podzim. Mám od něho i nějaké návnady. Stačí po příjezdu dokoupit, co se utrhne v rámci boje s rybou, dnem nebo lany sítí profesionálních rybářů, ukotvenými do skal. Další zajímavé kousky jsem si po poradě s ním ještě doplnil. Pár barevných blbostí a dvě tisícovky pryč. Tak mi přijde, že se mi výlet asi pěkně prodrazí. Ale co, jedu za dobrodružstvím. Nevím, jestli to náhodou není poprvé a naposledy.

Než vyjedeme, dám si trénink. Musím v průběhu zítřka objet šest nemocnic. Mám do večera co dělat. Celkem najedu přes pět set kilometrů. Cesta do Norska je naplánovaná tak, že každý z nás by měl za volantem odkroutit přibližně stejný počet. Jedou s námi i neřidiči. Ti budou navigovat. Jeden prý vždy řídí a vedle sedící hlídá nejen cestu, ale také šoféra, aby neusnul. Ostatní si mohou číst, spát, poslouchat hudbu nebo sjíždět internet. Já si беру pár filmů a malý videopřehrávač s obrazovkou. Některé na mě čekají už léta. Času na ně bude jistě dost.

Připravit, ke startu a jedem

Loučím se s Kateřinou a nasedám do Milošova auta. Mise právě začíná. Proč ze své partnerky posledních několik týdnů cítím takový zvláštní chlad? Žijeme spolu na psí knížku až nezdravě dlouho. Asi bychom se měli vzít. Párkrát jsme o svatbě mluvili, ale vždycky to skončilo neshodou na některých nepodstatných a zbytečně drahých detailech. Oba jsme v celé řadě věcí neústupní. Každý po svém. Až se vrátím, pokusím se téma veselky znovu otevřít. Léta běží a asi bychom měli být oba přístupnější kompromisům.

Své auto jsem nechal ledové lásce k dispozici, i když má své vlastní. Co kdyby náhodou. Miloš je sám, a tak mu nevádí, že svého miláčka nechá téměř čtrnáct dní stát u Petra na zahradě. Tam prý nebude nikomu vadit. Právě u něho máme všichni sraz. Vlastně neznáme nikoho z dalších účastníků zájezdu. Čeká nás velký krok do neznáma. Jak víme, jedou sami starší rybáři. My v Kristových letech budeme nejmladší.

Miloš na mě neustále mluví. Řeší stokrát omílané podrobnosti, jako by se něco důležitého mělo změnit. Dělá nahlas inventuru věcí, které máme, a marně přemýšlí, co jsme asi tak

mohli zapomenout. Tím jen zbytečně zvyšuje předstartovní horečku.

„Nech toho, jestli něco nemáme, tak už se stejně nevrátíme! Ostatní nám to půjčí nebo pomohou,“ obořil jsem se na něho.

Marně! Jeho hlasitý tok myšlenek pokračuje dál. Snažím se nevnímat, ale vytrhává mě dokola z mého vnitřního světa neustálými otázkami. Já se naopak snažím nemluvit za jízdy s řidičem. Bohužel, je příliš urputný.

Konečně jsme po pětaticeti kilometrech dorazili k Petrovu domu. Ten je evidentně centrem veškerého dění ve vesnici. Tašky, kufry, batohy i polystyrenové krabice se povalují na trávě. Před nimi postávají v hloučcích rybáři. Všichni jsou absolutně k poznání podle oblečení i natěšených výrazů. Jen se mi zdá, že je jich nějak moc. Ať počítám, jak počítám, je nás jedenáct. O dva více, než původně mělo být! Zase nějaká změna? Navíc nikde nevidím přistavenou dodávku, která nás má na sever odvézt. Že by nakonec dorazil mikrobusek nebo karavan?

Po vyložení naší bagáže a přivítání se všemi spolucestujícími, jdu podat ruku také Petrovi, který je neustále s někým v hovoru. Počkal jsem na vhodnou příležitost a uzmul ho chvílku pro sebe.

„Není nás nějak moc?“ namítám.

„Neboj, támhle to jsou sousedi, taky rybáři. Neradi cestují, a tak si přišli jen popovídat před odjezdem a popřát dobrý lov. Ten ve vrátkách je brácha. Ještě mi přivezl nějaké návnady. Dá cigáro, pokecá a jede domů. Nakonec jedeme, jak bylo původně plánováno v osmi. Jeden odpadl. Dostal chřipku a leží v horečkách,“ objasňuje.

„A auťák? Měl jsem strach, že přijedeme poslední,“ přiznávám.

„Lojza před chvílkou volal, že má čtvrt hodiny zpoždění. Ještě něco nakupoval. Někdo to prostě nechává na knop. Ale počítal jsem s časovou rezervou. Pokud se nic nestane, budeme na trajekt ještě asi tři hodiny čekat,“ uklidňoval.

Petra opět někdo odsál k dalšímu problému a já se vrátil k Milošovi, který už se družil s ostatními. Připojil jsem se. Než se přihnál Alois s Fordem, stačili jsme se seznámit a popovídat se všemi. Šoférova avizovaná čtvrt hodina se zdvojnásobila a já tím pádem chápu Petrovu velkou trajektovou rezervu, i když jedeme na noc, kdy není provoz. Loď nám odplouvá z Německa v devět hodin ráno.

„Sorráč za zpoždění, ale všechno je v pohodě, tak můžete nakládat,“ omluvil se Lojza, jako by to ani nemyslel vážně.

Jako správný šofér zůstal v klidu sedět a něco životně důležitého začal na volantu zapisovat do umatlaného notýsku. Podobným dojmem působilo i jeho velké auto. Mytím karoserie se před cestou nikterak neobtěžoval. Při letmém pohledu do vnitřních prostor bylo jasné, že úklid proběhl velmi narychlo. Smetáček přes podlahu asi spěchal na vlak a s vodou nebo mokrým hadrem se nepotkala vůbec. Jak se mi bude stýskat po fungl novém, vyvoněném, naleštěném a hloupě odmítnutém Fordu z půjčovny.

Chlapi zatím otevřeli zadní dveře a začali s nakládáním bagáže. Situace připomínala spíše chaos než organizovaný záměr. Do práce se hrnuli neodbytně tři z rybářů. Ostatní působili velmi vlažně.

„Pozor, nejdřív bedny a pak všechno ostatní. Ty, kde je alkohol, dejte až na spodek. A nemlaťte s nimi, ať ten rum dovezeme v celku. Pruty, co se vejdou do prostoru nad šoférem, tak tam,“ zavelel Petr, ale také se do nakládání nikterak nezapojoval.

My s Milošem jsme měli vůli pomoci, ale byli jsme odmítnuti, protože bychom se prý už pletli. Pozorovali jsme tedy dění z lehkého povzdálí. Nakládání připomínalo dokonalou souhru Mata a Pata na druhou. Výsledek byl totožný. Chlapi auto naplnili, ale šest bágů zůstalo trčet na trávě.

„Hele, to se tam nevejde, co budeme dělat?“ ozval se jeden z nakladačů.

„Něco nepotřebného necháme tady,“ glosoval od volantu Lojza.

„Ty jsi vtipnej! Já mám úplně všechno venku. Bez prutů a osobních věcí jsem v Norsku zbytečnej. Nebo mi snad půjčíš svoje slipy? Nevejde se ještě něco pod sedačky a pod nohy?“ zapřemýšlel hlasitě další z rybářů.

„Jasně, pár bágů můžeme nacpat k motoru,“ sarkasticky odsekl Alois a pokračoval: „Pod sedačkama mám nářadí a návnady. A jestli chcete sedět skoro tři a půl tisíce kilometrů s nohama u brady tak to na tu podlahu naperte.“

„Klid, znovu to vyházejte a pokusíme se bagáž líp srovnat. Nechali jste tam mezery,“ řekl Petr.

Během chvilky bylo vše jako před příjezdem dodávky, položené na trávě. Pokukovali jsme po sobě, kdo se ujme druhého pokusu. Po odmítnutí zkušenými jsem se do akce příliš nehrnul. Od volantu konečně vyskočil i Alois.

„Ukažte, já to tam nandám. Podávejte ty bedny,“ řekl panovačně a začal se věnovat skládání objemného hlavolamu.

Proces trval o něco déle a nutno podotknout, že dopadl o trochu lépe. Ale ani tak se nedalo mluvit o uspokojivém výsledku. Po naplnění auta na trávě zůstaly ležet ještě čtyři bágy.

„Všechno se tam fakt nemůže vejít, jste se zbláznili, co tam máte?“ skoro křičel zoufalý Lojza.

„Asi jako ty, rybařinu, chlast, jídlo a hadry. Tak to máme držet z okýnka?“ zeptal se skoro vážně kdosi.

Prvotně dobrá nálada opadla a měnila se ve stres. Rybáři mluvili jeden přes druhého a zvyšovali hlasy. Ještě chvilku a hádka, nebo dokonce rvačka je na světě. Situace si vyžaduje rychlou reakci.

„Mohl bych to zkusit ještě jednou přeskládat,“ navrhuji.

„Jestli myslíš, že tam všechen ten bordel napěchuješ, tak prosím. Každý pokus se počítá. Můžeme to nakonec zkusit všichni, schválně komu toho zbyde nejmíň. Zatím vedu,“ chvástal se Lojza.

Na nic jsem nečekal, šťouchnul do Miloše a šli jsme vykládat. Slušná rozcvička. Po vyložení jsem se pozorně zadíval na bedny. Problém spočíval v jejich velikosti. Na trávě ležely tři druhy polystyrenových boxů. Nenavazovaly na sebe a tak se vytvářely zbytečné a nevyplnitelné mezery. Bude to chtít asi i trochu měřit.

„Nemá někdo z vás metr?“ zeptal jsem se.

Bez jakékoli odpovědi mi přistál v ruce. Poměrně často musím v civilním životě převážet různě velké kufry s laboratorními přístroji. Raději se trochu zamyslím, než bych se například do Ostravy hnal dvakrát. Už je umím skládat jako lego. Tady to bude trochu horší.

Spoléhám na své prostorové vidění i odhad, ale raději přeci jen měřím. Milošovi říkám, co konkrétně má podávat. Boxy na ryby kombinuji a stavím také bokem, pokud je třeba. Prokládám je batohy a taškami, když mi přesně pasují do vzniklých mezer. K okénkům a plastovým bokům auta dávám látkové tašky. Jestliže tam vychází zrovna bedna, založím mezi ni a sklo hadr na ryby. Když se polystyren za jízdy tře o pevné plochy, vydává příšerný zvuk, který obtěžuje už po prvních pár metrech. Po té náloži kilometrů, co nás čeká, bychom zřejmě zešíleli ještě před opuštěním republiky.

Zlomyslný Lojza na začátku mého proměřování vybíral sázky, kolik batohů zůstane venku. Skoro nikdo nám s Milošem nevěnoval ani pohled, natož nějakou pomoc. Ve finále podávali a radili všichni. Adrenalin vystoupal a přihlížející připomínali fotbalové fandý, jen pár minut před koncem napínavého zápasu.

Pouze majitel auta byl zamlklý. Divný patron!

Podařilo se mi dovnitř umístit úplně všechno. Ještě v rohu nahoře zbyla trocha místa na menší tašku. Otočil jsem se a všichni nevěřicně zírali. Najednou kdosi začal tleskat a ostatní se připojili. Neuvěřitelné. Vstup do party zřejmě klapnul.

„Tebe by měla koupit Škodovka. Ušetřil bys jim denně pár kamionů,“ pochvalně prohlásil Petr a vyzval nás, abychom nastoupili.

Nálada se jako mávnutím proutku znovu proměnila. Všichni vypadají šťastně a jsou natěšení. Vybral jsem si sedadlo přímo za řidičem, u okénka, na které si mohu položit v případě potřeby hlavu. Miloš takovou výhodu nemá. Hoví si vedle mě, na prostřední sedačce. Teď se ale společně nakláníme dopředu, kde sedí za volantem Lojza konverzující s Petrem. Čelní trojici uzavírá Karel. Doktor na mělnické záchrance. Musel jsem ho už někdy vidět. Připadá mi povědomý. V mělnickém špitále na revizích nebo servisu bývám čtyřikrát do roka.

Karel je navigátor. Neřídí a ani nemůže. Nemá řidičák. Nikdy si ho neměl potřebu udělat. Žije sám. Před ženami a dobrodružstvím za volantem dává přednost pivu a panákům. To ani nemusel říkat. Při jeho povolání to plně chápu. Rybařinu miluje od dětství a věnuje se jí pravidelně a důkladně. Už deset let jezdí rok co rok do Norska. S Petrem jsou velcí kamarádi. Chlapi lehce po padesátce.

Nejstaršímu účastníkovi zájezdu je dokonce neuvěřitelných sedmdesát sedm. Vypadá samozřejmě mladší. Vybral si místo přímo za mnou, taky u okénka. Ani on neřídí a tak popíjí slivovici. Moravák od Brna považuje čirou ohnivou vodu za své mléko, životabudič a všelék. Jako vzorný pacient užívá poctivě každý den. V Norsku bude teprve potřetí. Poprvé jel ve čtyřia sedmdesáti. Od té doby nevynechal.

Jedeme teprve tři hodiny a já už necítím nohy. Nemám rád cestování autobusem. Proti tomu, co prožívám v dodávce, představuje bus nehorázný komfort. Jsem zkroucený jako jogín v přeplněné tramvaji. Pod nohama máme všichni tašky se svačinami. Vzhledem k tomu, že pojedeme dva dny, jsou objemné. Bagety od pump se nedají jíst do nekonečna. Přejedl jsem se jich už před lety. Koupit si pořádné teplé jídlo máme možnost pouze na trajektu. Ale tam raději využijeme každou minutu ke spánku ve vodorovné poloze. Za třicet euro si každý může koupit kabinu vybavenou i sprchou. Nebo se položit v kinosále na zemi, kde mají prý docela pohodlný koberec. Za třicet euro budu mít nějaký pěkný dárek pro Katku. Volím spánek à la bezdomovec na podlaze.

Všímám si, že šofér se nějak nezvykle mele. Už jede nějakou dobu, a tak bude asi potřebovat vystřídat. Těším se, protože už naléhavě potřebuji protáhnout nejen nohy. Připadám si zdřevěnělý jako Pinocchio.

„Co ti to tam svítí? Kontrolka diagnostiky?“ zeptal se Aloise Petr.

„Nevím, vypadá to tak, ale včera jsem auto přivezl ze servisu, tak nemá nárok!“ ohradil se.

„Jeď v pohodě dál, nenech se vykolejit. Přesně tuhle mrchu už jsem mockrát ignoroval. Nepozoruj detaily a víc za to tahej,“ ozval se Milan, sedící vedle Miloše.

Milan je podnikatel v oboru ropných produktů. Jezdí s cisternou a podle vlastního vyprávění objel několikrát zeměkouli kolem dokola. Jak se zatím projevoval, má patent na všechno a naprosto nic ho nezaskočí. Zkušenosti s řízením čehokoli mu nelze upřít, ale výstražnou kontrolku bych na lehkou váhu nebral.

„Nezastavíme a nepřekontrolujeme motor? Jednou mi stejná kontrolka zasvítla u oktávky a jel jsem hned do servisu. Stálo

to osm tisíc a říkali, že jsem přijel ještě včas. Chvilku před vylágováním motoru,“ namítám.

„Jó? Tak to tě pěkně doběhli. Většinou ji sepne nějaká blbost, na které servisy bohatnou. Bych ti mohl vyprávět, co všechno se děje. V jedné značkovce jsem mistroval dva roky,“ trval na svém Milan.

„Zastavíme. Za pět kilometrů je pumpa. Tak tam zajed,“ vyzval Lojzu Petr.

„Klidně pauzujte, jestli chcete. Pod kapotou stejně nic nevykukáte. Ale až dáme deset minut oddych a znovu natočíš motor, kontrolka svítit nebude. Skoro bych se vsadil,“ přisadil si Milan.

O závadě už vědělo veškeré osazenstvo auta. Opět bylo ve vzduchu cítit napětí. Porucha, a hned pár kilometrů za hranicemi. Lojza poslušně zajel k první pumpě. Zastavil a vypnul motor. Všichni jsme se vyhnuli ven a protahovali ztuhlé kosti. Šofér prakticky okamžitě otevřel kapotu a baterkou prohledával, zda neuvidí něco nestandardního. Škoda, že v týmu nemáme automechanika.

„Já nic nevidím, kdybych aspoň věděl, po kterém kabelu jít a kde je umístěný to zatracený čidlo,“ posteskl si.

„Smůla hochu, nic neuvidíš! Všechno je v bloku motoru. Dneska už nepočítej, že by si cokoli opravil na silnici jako u dvanact set trojky, ale buď v klidu. Až nastartuješ, svítit nebude,“ uklidňoval znovu Milan.

Po deseti minutách Lojza opět vyskočil za volant a pod dozorem ostatních natočil motor. Kontrolka se rozsvítila, což je normální, ale dle Milanova očekávání nezhasla.

„Co budeme dělat?“ propadal zoufalství Alois.

„Nech to ještě odstát, až víc ochladne. Dej tomu dalších deset minut. Dáme v klidu cigáro a pojedeme,“ neopouštěl klid Milana.

„Radši bych, aby se na to jukli někde v servisu,“ oponoval šofér.
„V deset večer se nám fachman na dodávky bude blbě hledat. Navíc jsme v Německu, kde máš všechno o dost dražší. Když se budeme chtít vrátit, tak nám foukne trajekt,“ nastínil situaci Milan.

Mezi tím proběhla další čtvrt hodina. Alois vložil znovu klíčky do zapalování a nastartoval. Kontrolka nadále sverepě svítí. Zájezd je ohrožen! Všichni čekají, kdo rozhodne, co bude. Asi spoléháme především na Petrovu reakci.

„Kašli na to a jed! Kdyby svítil olej nebo brzdy, je malér. Tohle ale nic neznamená. Věř mi. Určitě zhasne. Všechno běží, jak má, žádný podivný zvuky nejsou slyšet,“ nabádá Milan.

„A co když vylágrujeme motor?“ namítá Alois.

„Tak zavoláme na pojišťovnu, ta všechno zařídí a nechá převzt jiný auto. Akorát budeme muset zaplatit pozdější trajekt a holt si zkrátíme trochu dovolenou. Pojištěnej auták doufám máš?“ zeptal se Milan.

„Nemám,“ přiznal Lojza a pokračoval: „Je už čtyřletej, a tak jsem to nepovažoval za nutný. Nikdy jsem nehodu neměl a nic fatálního mi taky nepotkalo,“ povzdechl.

„Dobřej kaskadér. Asi dej na modlení! Myslím, že přímluvu budeš potřebovat,“ dodal sarkasticky Milan.

„Ty ses asi zbláznil? A co když to do nás někdo sekne?“ vyděsil se Petr.

„Povinné ručení se zelenou kartou samozřejmě mám, zase tak blbě nejsem,“ ohradil se Lojza.

Snad jen Milan vypadal, že je nad věcí. Nám ostatním se zdálo, že nevěříme svým vlastním uším. Otázka co teď stále visela ve vzduchu. Návrat do servisu, anebo pokračovat dál? Možná bychom mohli hlasovat. Ještě před tím, než jsem se osmělil něco takového navrhnout, promluvil Petr.

„Pojedeme dál. Bud' se nic nestane, nebo věci začneme řešit, až kára klekne,“ rozhodl.

Lojza si znovu sedl za volant a ostatní začali pomalu nasedat na svá místa. Další porce nutného nepohodlí a možná i trocha milosrdného spánku. Nikdo netuší, jak dlouho. Kdosi ještě odběhl rychle na záchod.

„Počkej, ty už si řídil přes tři hodiny, měl by tě někdo vystřídat,“ namítl Karel.

„Jsem v pohodě,“ jen odsekl našťvaný Alois.

„Ale my ne, těch v pohodě, co na chvilku usnuli, jsou plný hřbitovy. Můžu ti vyprávět. Koukej se od toho volantu vysunout!“ zavelel záchranář.

„Pojedu já,“ ozval jsem se.

„Tak jo, ale když se něco stane, jde to za tebou!“ zaútočil Lojza.

„Ty si se asi posral, frajere!“ zařval Petr a pokračoval: „Tady Ota pro nás měl připravenej funglovej, vyvoněnej a naleštěnej auták z půjčovny. Ty si nás ukecal, že pojedáš a vezmeš svůj. To, že sis ho nepojistil, je výhradně tvoje blbost a taky zodpovědnost! Tak laskavě drž hubu, protože jestli se něco stane, tak ti to za ty kecy dáme pořádně sežrat!“

Po jeho monologu se v kabině rozhostilo hrobové ticho a těžké dusno. Vyměnili jsme se. Zařazuji rychlost a vyjíždím. Kontrolku bylo třeba nevnímat. Na dálnici plují jen do sto deseti. Jsme přeci jen plně naložení a stále nad námi visí pověstný Damoklův meč a navíc slušně rozhoupaný. Nemá cenu dráždit hada bosou nohou.

Ve zpětném zrcátku jsem si všiml, že početná skupina rybářů stále bdí. Zřejmě usnout po tak dramatickém divadle nebylo nic jednoduchého. Pouze boží tvor Milan spal. Usnul ještě dřív, než jsme se rozjeli. Celé ty tři hodiny, které jsem řídil, nevěděl o světě.

Po nutné zdravotní pauze se k volantů přesunul právě on. Přišlo mi, že je dobře naladěný, jakoby žádný stres neproběhl. Sotva natočil motor, radostí vykřikl, že se nešlo neleknot.

„Podívejte! Co jsem říkal? Kontrolka zhasla. Určitě je to nějaká blbost. Až se vrátíme, dej káru do servisu. Ale buď u toho, ať tě nenahulej,“ udělil dobrou radu Lojzovi a rozjel se.

Cestou do přístavu nám milé světélko nahnalo strach ještě třikrát, když se z ničeho nic rozsvítilo a po notné chvíli zase zhaslo. Přijeli jsme s téměř dvouhodinovým náskokem. Přesčasné ráno měl otevřeno bezcelní obchod, kam jsme se všichni, byť zmožení noční cestou, vydali. Byl jsem asi jediný, kdo nenakoupil. Tři čtvrtiny sortimentu tvořil alkohol. Prý docela levný. V cenách ohnivé vody se vyznám asi jako bezdomovec v kubánských doutnicích. Ostatní sortiment mě neoslovil, a tak jsem odešel do auta jako první, abych ještě trochu pospal.

Automaticky jsem usedl za volant, protože jsem tušil, co bude následovat. Vzhledem k tomu, že nás čeká pěkných pár hodin na lodi, všichni ochutnali své nákupy. Alois si přihrnul tak, že jeho další chvilka za volantem přijde nejdříve za celý den. Auto jsem do lodi zavezl ve své absolutní premiéře.

Na trajektu jsme se trochu porozhlédli, vzájemně vyfotili na venkovní palubě a zamířili do kinosálu ke spánku. Měli jsme štěstí, kromě nás tento prostor nikoho nezajímalo. Usnul jsem prakticky okamžitě, i když v prachových peřinách je to jiná liga.

Za polárním kruhem

Agněška se právě probudila s pořádným cuknutím. Srdce jí bije na poplach. Sama neví, jestli z úleku při prudkém návratu do reality, nebo z pocitu návalu nadpozemské lásky. Ten sen se jí v uplynulém měsíci zdál už potřetí! Velmi živý a reálný! Pamatuje si všechny detaily.

Ještě chvíli zůstala ležet, než se podívala na budík. Má hodinu k dobru. Jen jestli se jí znovu podaří usnout. Oknem do pokoje proniká trvalé světlo polárního dne, na které se jen velmi obtížně zvyká. Hustě padá sníh. Předpověď nic takového neříkala. Rybáři jsou ale šílení. Stejně vyplují, jestli nebude foukat.

Zkouší zavřít oči, ale hlasité oddychování Jadvigy, spolu- bydlící kamarádky, ji nenechá zabrat. Přemýšlí, proč vlastně vzala tuhle práci. Velmi dobře jazykově vybavená, nedávno vystudovaná učitelka s titulem a v totální pustině za polárním kruhem? Prožila velké zklamání v lásce, které chce pohřbít ve svém nitru, daleko od domova, kde jí všechno připomínalo minulost. Netoužila po ničem jiném, než ji definitivně odříznout a začít nový život. Úplně jinde a jinak. Ale proč zrovna tady?

Původně chtěla k dětem. Představovala si, že bude součástí nějaké mise do Afriky nebo Tibetu. Poslala svůj životopis na sedm míst a odpověď přišla pouze z Norska. Zkusí jednu sezonu a uvidí. Rybářský kemp ji oslovil, protože chytání ryb miluje díky dědečkovi, který před půl rokem zemřel.

„Klidně na vás počkám. Tady bych s dovolením nabídl svoji vizitku. Kdykoli mi zavolejte, rád vás uslyším,“ nedal se odbýt.

Položil vzhledný papírek Agněžce vedle batohu. Dál už se jen bavili o rybách a úlovcích, které se jim podařilo chytit v mořských hlubinách. Pacient se na Nēmce projevil jako docela zábavný společník. Děvče se dokonce jeho poznámkám několikrát zasmálo. Podařilo se mu ji vyhecovat k ostřejší jízdě a několika smykům, které uznale komentoval. Netušil, jakou jí svým postojem udělal radost.

Když dojeli domů, jeho parta byla na vodě. Pokusil se Agněžku pozvat na pivo, ale ta s díky odmítla. Thor už byl mimo kemp a Jadviga sama obstarala, co bylo třeba. Restauraci otevírají až večer a jen na dvě hodiny! I poměrně bohatí hosté na pivo nechodí. Je o hodně dražší než u nich. Navíc mají své vlastní zásoby. Maximálně zajdou na jedno, aby si popovídali s děvčaty za barem. Majitel na to trochu hřeší, protože jen velmi nárazově zavítá někdo z blízkých sousedů.

„Jsi tu brzy, to je fajn. Nechceš si odpočinout?“ zeptala se Jadviga Agněžky.

„Ani se nebudu zouvat. Klidně rovnou pojď,“ odpověděla.

Jadviga se oblékla a vyrazily. Cesta na horu nad fjord má čtyři kilometry a strmě stoupá. Vrchol je ještě o nějakých pět set metrů nad místem, kam se děvčata chystají. Okolo křížku teče potůček, který se teď při jarním tání má čile k světu. Kopce ještě pokrývá sníh, ale na jižních stranách se vytvářejí fleky, kde se jen velmi pomalu probouzí k životu místní vegetace.

„Proč tak ženeš? Skoro ti nestačím! Neběžíme dostihy ani na vlak! Tobě píchnul ten doktor nějaký povzbuzovák?“ zeptala se provokativně Jadviga.

„Ale ne, jen se prostě těším. Ani nevím proč,“ odpověděla.

„Myslíš, že ho tam dneska potkáš a padneš mu kolem krku?“

V tom případě jsem měla zůstat dole!“ popichuje znovu kamarádka.

„Jistě, nabídne mi manželství, bílého koně a královský titul! Z pohádek jsem vyrostla. Něco mě tam silně táhne, ale nemám tušení proč,“ přiznává Agněžka.

„Ještě trochu zvolni. On neuteče, pokud tam má být, počká!“ nabádá Jadviga.

Agněžka skutečně zpomalila, ale v těle cítila napětí. Brněly ji prsty a srdce tepalo až v hlavě. Její původní předsevzetí: „Hlavně žádný další chlap!“ bere za své. Vybrala si práci v rybářském kempu, kde devadesát osm procent klientely tvoří muži. Takový paradox! A navíc se jí myšlenky neustále vrací k někomu, o jehož existenci nemá ani ponětí. Jaký zmatek může v duši způsobit opakující se sen o virtuální lásce.

Děvčata konečně dorazila na místo. Před nimi se otevřel nádherný pohled na celý fjord. Na kemp, který se stal jejich dočasným domovem, i na vrcholky okolních kopců. Na vodě postávaly loďky vytrvalých rybářů. Při přesunu z místa na místo se až k děvčatům nesl jemný zvuk lodních motorů. Nádherná scenérie, která musí pohládit na duši každého. Síla jarní přírody proniká až do morku kostí. Obě cítily zvláštní klid toho magického místa. Až po chvíli promluvila Jadviga.

„Nečeká! Mizera jeden, kde se asi fláká?“ ponoukala vesele Agněžku.

„Jen jestli neblbnu,“ zapochybovala.

„Třeba ještě dorazí. Nebo ho potkáš jinde, tam, kde to nebudeš ani trochu čekat! Chvilku se ještě zdržíme, kdyby náhodou. Norové jsou pomalejší, vždyť víš,“ usmála se Agněžka.

Jadviga pooděšla pár kroků níž a rozhodla se z mokrého sněhu udělat sněhuláka. Kamarádka ji chvilku se zájmem sledovala a pak si sedla na bobek k zurčícímu potůčku. Okolo